

Hirdetmények.

előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
minden közlemények ide intézendők.

Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben hához hordva, vagy vidékre
postán küldve:

Egész évre - - - - - 10 frt - kr.
Félévre - - - - - 5 frt - kr.
Negyedévre - - - - - 2 frt 50 kr.
Egy órára - - - - - 1 frt - kr.

Hirdetési díj:

Othasábos petitsor egyszeri beiktatásért 5 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyiltér 4 hasábos petitsorért 20 kr.

Hirdetést vagy reklamot magában foglaló
újdonság sora 50 kr.

110. szám.

XVIII. évfolyam 1891.

Debreczen. Hétfő Junius 8.

Távirda reform.

(F.) A távirda és póstaügynök valódi világszerű szervezete korunkban egyike az emberi művelődés legszebb vívmányainak. E téren az európai kulturálmok közt oly egységes és egyöntetű megállapodások állanak fenn, melyek a valódi nemzetközi forgalmat s ezzel együtt a népek békés érintkezését és az általános műveltségnek bizonyos nivelláló terjedését lehetségessé tették. S mintegy biztató jele ez annak, hogy a kultur államok között a népek kultur céljai felé való egységes törekvés, mely a tudományos közlekedésben és érintkezésekben congressusok stb. alkalmával oly szép kifejezést jut, több méricsze csak majd dominálni fog olyan érdekek fölött, melyek a népek között területi, gazdasági vagy egyéb differenciák miatt sokszor veszedelmes ellenkezéseket és meghasonlókat idéztek elő.

A távirda, melyről egy jeles nemzetgazdász igen helyesen azt mondja: hogy országok és nemzetek ugyanazon eseményeket azonos időben élék át, mintha egy érzet rezgené át az óriási testet, s az egész művelt emberiség egy nagy és szoros érdeksolidaritásban álló szerves egészet képezne, csakugyan a leghathatósabb és leggyorsabb közvetítő, mely tekintetben a bár szerkezetileg finomabb és tökéletesebb telefon sem fog rajta tul tenni, mert ez igen nagy távolságokra s oly általános összeköttetésekre, mint a telegraf, épen szervezete miatt nem való.

Midőn tehát kormányunk Baros Gábor kezdeményezésére a távirda díjak terén a legközelebbi hónapokban újítást akar létesíteni, avval a nemzetközi forgalom terére lépett s hazánk ez által a kultur államok között ismét kezdeményező szerepet vesz magára, minőt, de még na-

gyobb szabásban, a személy és áru zóna-tarifánál is már produkált.

A táviratok feladásánál az alapdíj most 24 kr. s ezen felül minden szóért 2 krt kell fizetni. Az új díjszabás szerint minden szó 3 krba fog kerülni, az alapdíj pedig el fog esni.

Magába véve kicsinynek és jelentéktelennek látszik ez az intézkedés, de ha következményeit tekintjük, azt tapasztaljuk, hogy a közforgalom emelésére szolgáló nagyfontosságú intézkedés az. Mert a táviratozás díjszabásának ezen reformját határozottan árszállításnak kell tekinteni, dacára annak, hogy az egyes szavak ára 3 kr-ra lesz emelve; mert az alapdíj eltörlése által a legkisebb (vagyis 10 szavas) és tulnyomó számú táviratok minimális ára 30 krban lesz megállapítva, S ezen felül nem jelentéktelen körülmény az sem, hogy a táviratok sokkal könnyebben és egyszerűbben lesznek kezelhetők nemcsak a hivatalnokok, hanem a közönség által is, mert sokkal egyszerűbb s gyorsabb lesz az a számítás.

Árfelemelést az új reform csupán a nagyobb terjedelmű táviratoknál fog előidézni. De az ily nagy táviratoknál, amennyiben azok hírlapi táviratok, teteves ármérséklés van alkalmazásban, sőt a magántáviratok is részesülnek kedvezményben, ha az elküldendő hosszabb táviratot előlegesen bejelentik.

Természetesnek tartjuk egyébiránt, hogy ha az a reform, mely mint minden újítás eleinte kísérletül is szolgál, a hosszabb szövegű táviratoknál a közönség kárával járna, Baros Gábor azt az újabb tapasztalatok alapján módosítaná: mert hisz látjuk, hogy minden reformnál az állam jóvedelmét csak oly módon akarja növelni, hogy az határozott ármérséklés által a nemzetnek közgazdasági erejét is előmozdítsa.

Megvalósítva látjuk ebben a reform-

ban ismét azt, amit Baros Gábor minden téren rendszerként követ. Leszállítja a tarifát, egyszerűvé és könnyűvé teszi az ár kiszámítását, gyorsítja a kezelést s ezek által sürübbé teszi a forgalmat.

Köz tudomású tények bizonyítják, hogy a postában a pennyrendszer behozatala mily óriási mértékben növelte a forgalmat s ennek analogja az a reform, melynek első nyilvánulását a tervbe vett távirati díjszabásban üdvözöljük. Rövid idő múlva bizonyára e téren is a forgalom emelkedésének hatalmas számaiban gyönyörködhetünk s pénzügyminiszterünk, ki a kormány részéről első sorban járult hozzá a reform kerestül viteléhez, az államkincstár számára jelentékeny jövedelmi többletet fog előre láthatólag kimutatni. S ezzel Baros Gábor Magyarországot ismét követendő példát állította Európa elé. És bizonyosak vagyunk abban, hogy e reform is, mely egyelőre természetesen csak a belföldi forgalomban léptethető életbe, utat fog törni külföldön, s hazánknak ekképen nemcsak haszna, hanem dicsősége is lesz a kormányának e legújabb reformjából.

Országgyűlés.

Jun. 6.

A közigazgatási vitát a képviselőház mai ülésében, a szabadelvű párt részéről Dégen Gusztáv nyitotta meg, általános figyelemmel hallgatott beszéddel, amelyben tiltakozott ama felfogás ellen, hogy a magyar ember, ha kinevezett tisztviselő lesz, az alkotmány ellen támadhatna.

Ugron Gábor nemcsak a törvényjavaslatot, hanem a kormányt s a javaslatot támogató mindkét pártot is támadta. Azt vitatta, hogy a nemzetfenntartó közepostályt a törvényjavaslat kizsírítja a vámegegyéből s átszolgálatja az egész közigazgatást az oligarchikus arisztokracziának. Külön határozati javaslatot nyújtott be a törvényjavaslat ellen.

Pulszky Agost beszélt ezután a javaslat mellett. Beszéde elején tisztázta a

dott, sem azt a felügyelőnek be nem panaszo-

szolta. A felügyelő egy szót sem tudott magyarázni, de azért a magyar fiatalságot mindig párfogolta. Sajátságos, hogy földes urunk miathá belátott volna a jövőbe, a sok szilézita, morva, tót és német kasznárok, ispánok, jubászati intézők és pálinkabázi ellenőrök mellett, segédekül és irnokokul csupa magyar fiatal embereket alkalmaztatott.

Förster Ignác egyike volt a legfilosofusabb embereknél. Ő azt tartotta: qui bene latet, bene valet, s azért csak kivételesen tett látogatásokat és még kivételesen fogadott vendégeket. Uradalmi tiszteket csak akkor hívott meg asztalához, mikor azok a két napig tartó gazdasági gyűlések miatt, kénytelenek voltak az éjszakát is Erdődön töltöni. Farsangon át egyetlen bázi mulatságot adott, arra meghívta az uradalmi tiszteket kicsijét nagyját; mint valami uralkodó végig nézett két-három tánczot, a vacsoránál a németül beszélő tisztúkkal eltréfált, a tiszteket között cerclét tartott, azután visszavonult aludni.

Az erdői uradalomban a burgonya és sárgarépa-termelést nagyon előmozdította, ezekből kerültek ki legkedvesebb vastagétélei; azzal meg örök emlékeztetvé tette magát, hogy cserebogarat reggelizett.

Artatlanul tréfás ember volt. Vadmacskával bállelt bekecse és főkötő alaku telisapkája ismeretes volt az egész uradalomban. Tréfából azután megtette, hogy valamelyik irnokot macskás bekecsébe ültetett, a fejébe nyomta braunschweigi téli sapkáját, ugy küldte valamelyik ispánságba a magtárt inventálni.

Az ispán vagy kasznár, aki az ablakból észrevette a már jól ismert bekecsét és főkötőt, abban a biztos hiszében, hogy a felügyelő akarja meglepni, szobáiból a csürös kertbe illant, hogy úgy tűnjék fel mintha korra reggel már gazdaságában volna elfoglalva. Csakhamar azonban kisülvén,

politikai helyzetet, melyet Ugron Gábor összehozavarni igyekezett. Sikeres polemizált ezután Pulszky a törvényjavaslat ellen felhozott argumentumokkal; rámutatott arra a nagy haszonra, mely az országot az által éri, hogy a képzett fiatalság előtt megnyíljon a közigazgatási pályá, amely pedig eddig nagy részök előtt teljesen zárva volt.

Az ülés végén Tóth Antal interpellálta a föld művelési miniszter a Rába szabályozás tárgyában, Csátár Zsigmond pedig az Alsó-Körös szabályozása tárgyában. Komjáthy Béla a belügyminiszterhez intézett interpellációt, a csongrád megyei állapotok ügyében.

Szapáry Gyula gróf miniszterelnök az utóbbi interpellációba előzetesen kijelentette, hogy pontosan megvizsgáltatja az előhozott konkrét esetet s kimerítő választ fog adni.

Kétszáz milliós szerzemény.

Debreczen jun. 8.

A magyar kormány és az osztrák magyar államvasutársaság között létrejött a nagyfontosságú egyezmény a társaság magyarországi vasut hálózatának megvásárlását illetőleg.

A nagyfontosságú tárgyalások, melyeket Baros Gábor kereskedelmi miniszter kevéssel ezelőtt az ő szokott erejével megindított, pénteken sikeres befejezést nyertek; az osztrák magyar államvasutak magyar vonalának megvásárlása iránt a kormány és a társulat képviselői megegyeztek s a társulat közös igazgatótanácsa Budapesten tartott ülésében az egyezményt elfogadta. A szerződés aláírása után az egyezményt egyrésztől még a magyar országgyűlésnek, másrésztől a társaság közgyűlésének kell helybenhagyni, hogy véglegesen létrejöttnek legyen tekinthető.

A legnagyobb aquizició ez mindazok közt, melyeket eddig a magyar kormány tett. A magyar állam 1499 kilométernyi elsőrendű rontosságu vasutat vesz át az összes forgalmi eszközökkel és minden berendezéssel, közel kétszáz millió forint értékben. Ezért viszont fizet a társulatnak az 1905-dik esztendőig évi 9.600.000 frt évi járadékot, a mely összeg azonban vo takép magából a pályá jóvedelméből folyik be. Az egyezmény kiterjed minden részletre: a már kész és a most épülő szárnyvonalokra, a budapesti körvasutra

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Az én főnökeim.

(Emlékegyzeteimből.)

Irta: Lauka Gusztáv.

I.

Egy év híján épen fél százada, hogy az erdői uradalom irnokává kineveztek. Gróf Károlyi Lajos volt az uradalom birtokosa és Erdőd a kis mezőváros, központja volt a hasonemű uradalomnak. A tisztséget felmutató névlistástromban tizennégyen voltunk bejegyezve, akik az uradalmi ügyvédet, méraőköt és erdőszét kivéve, közel egymáshoz voltunk beosztássalva. Én a Drághy-féle ősi vár torony-szobájában laktam, s miután kilátásom a vár alatt elnyuló dämvasdas kertre a Magyarországot Erdélytől elválasztó bükkös rengetegre és a völgyben fekvő mezővároskára nyílt, lakásom gömbölyű és történeti nevezetességű falai közt szívtam magamba azokat a regényes hajlamokat és fantasztikus eszméket, melyek későbbi életem folyamában sok pénzembe és sok kellemetlenségembe kerültek.

Az elzászból a faluban megtelepült svábok ivadékaik közül Trautyl, Madlen és Julini csak kezdő sorai voltak azon regényes kalandoknak, melyek miatt három év alatt egyik uradalomból a másikba száműztek.

Egyszer mindenkorra meg kell még említenem, hogy azon tizennégy uradalmi tiszt közül, a kik velem abban az időben együtt boszantották a jobbágyokat, ma már egy sem él, de hogy jó dolguk lehetett, eléggé igazolja az hogy közülök a legifjabb 41, a legidősebb 96 éves volt, mikor meghalt.

Kivéve az irnokokat, mindannyian családosok voltak, s mint ilyenek — csekély kivétellel — talán boldogok is. Hogy pedig mind hazafiai, mind bibliai, mind pedig társadalmi kötelességeiknek pontosan megfelelték, eléggé bizonyítja az, hogy gyermekekben

és unokákban hatvanhét erős hajtást adtak át bizonytalan jövőnek. Hogy egy félszázad óta mennyire szaporodtak, azt még a statisztikai hivatalnak se volna könnyű hamarosan kiszámítani és kimutatni.

Gróf Károlyi Lajosnak mintegy 10 éven keresztül az a furcsa véleménye volt, hogy a gazdaság kezelésére alkalmasabbak a melőlékorászok tisztjei, mint a magyar származásúak. A Kovácsokat, Szilágyiakat, Horváto-kat, Tábykat, Tassykat, Virágokat stb. bizonyos időre kizsírították a Fősternek, Murmannok, Swalmák, Wenderlingek, Thuronok, Gebanerek, stb.

Mikor engem Klauzál Imre igazgató a Török János és Tóth Lőrincz ellenjegyzése mellett irnoknak kinevezett, a sziléziai Főster Ignác volt az uradalmi felügyelő.

Szeretettel és kegyelettel emlékszem vissza, a szívben és lélekben egyiránt derék és nemes első főnökömre. Tele jó akaratú gondossággal, mindenki irányában szívélyességet tanúsító előzékenységgel könnyen felmentet velünk azon magyar főtiszteket, kik otthonukban kedélyesebbek és barátságosabbak lehettek, de hivatalos eljárásaikban sokkal ki-méletlenebbül bántak alárendeltjeikkel.

Förster Ignác özvegy ember volt, de sógornője, a ki hártartását vezette s a kinek nyugalmát nem akarjuk zavarni, egyike volt a legvigyább legkedélyesebb és legszeretetre méltóbb asszonyoknak.

Négyen laktunk irnokok a várban. Valahányszor a felügyelő hivatalos ügyben távol volt, a sógorasszony felnyitotta előttünk a felügyelői lak számos szobáit, estélyt rendezett, a mikor a nem annyira választékos, mint inkább számban gazdag vacsora után vele, s a felügyelő már eladó négy leányával, a zongora kísérelte mellett reggelig el-táncoltuunk. A sógorasszony különben is annyira természetes volt és felebarátilag érzett, hogy mikor egy ily estély után a folyasó sötétjében a csinos szobaleány helyett ötöt csiptem nyakon, se nem haragu-

a nem minden csel nélküli tréfa, az ispán vagy kasznár nem minden bosszuság nélkül szorított kezét a felügyelőség irnokával. Az inventálásra kiküldött irnokok különben is a legnagyobb előzékenységgel részesültek a gazdaszisztek részéről, miután ha a termésgarmadákban hiány mutatkozott, az igen sokat levont a gazdasziszte megbizhatóságából, a kevesletet pedig meg kellett neki téríteni. Mi természetesebb tehát, minthogy az irnok ilyenkor szemehunyásáért, vagy pedig engedékenységeért a legjobb falatokkal, a legizetesebb borokkal, s a kasznárné vagy ispánné nem ritkán sokat ígérő mosolyával lett jutalmazva.

Förster Ignác minden vasárnap és ünnepnapon a fiatalsággal együtt kuglizott a vadás kertben, híres lökö volt, s legkedvesebb emlékei közé sorozta, ha a vele kuglizó tiszteket vagy irnokokat néhány forintig megkoppaszthatta.

Ugy látszik sógornőjével tökéletesen meg volt elégepeve, mert Erdődön való rövid tartózkodása alatt se asszonyoknak, se leányoknak nem udvarolt. Hívó s ajtatos ember volt. Ünnepnapon sohase maradt ki az egyházból husvetkor meggyónt és megáldozott és ha indulatba jött is, ugy káromkodott, hogy kitételével sem Isten sem embert meg nem sértett. Egy mély sebet vitt magával Erdőd-ről. Legkedvesebb gyermekét, az ifjú és szép Johannát vissza kellett hagynia az erdői temetőben.

Mikor eltávozott, mindenki sajnálta, a svábok megsírták. Azt a terhet, melyet a jobbágyokra a hűbéri rendszer rótt, igyekezett lehetőleg megkönnyíteni. Irgalmasrendi orvosa már ekkor, mikor a felügyelő még csak ötven évet számlált, de naponként erősen köhécselt, azt állította, hogy két tavaszt nem ér; hogy mennyire felismerte baját, megmutatta a jövő, mert a jó Förster Ignác 80 éves korában ment át a mulanbőségéből az örökké valóságba.

a tisztivizelői kar átvételére, a csatlakozásra sat. s érvényessége már a folyó év elejétől számít. E nagy alku megkötésével a magyar kormány immár majdnem teljesen ura Magyarország összes vasúthálózatának a jelentős vonalak közül, csak a déli és a kassai-oderbergi marad magánkezelésben. A magyar állami vasutak hossza most már 7164 kilométer, a vicinális vonalakkal együtt pedig 9500 kilométer vasút szolgálja a magyar kormány céltudatos, nemzeties közlekedési politikáját, mely ezennel még hatalmasabb tényező lesz az ország anyagi fölvirágztatásában.

Összinté örömmel és igaz lelkesedéssel üdvözölhetjük tehát az osztrák-magyar államvasút-társaság magyar vonalainak államosítását, mint oly tény, melynek nagy hordereje ugy pénzügyi, mint forgalmi szempontokból ma még nem méltathatók eléggé.

A már elmondottak mellett csak jelezniünk kell azt, hogy most már az állam kezében tartja az összes bevételi és kiviteli forgalmat, épp úgy, mint az átmeneti forgalmat a Balkán államokból. Legnagyobb jelentősége pedig annak a ténynek van, hogy most már megszűnt a verseny a magyar államvasutak és a leghatalmasabb magánvasut között az a verseny, mely már hosszabb ideig meg nem tűrhető súlyos viszonyokat teremtett és roppant anyagi áldozatokat követelt, melyek most mind megszűnnek.

Debreczen-nánási vasut társaság közgyűlése.

Debreczen, június 8.

A debreczen-hajdunánási vasut részvény társaság tegnap d. e. tartotta évi rendes közgyűlését Simonffy Imre kir. tanácsos és polgármester elnöklété alatt. Jelen voltak György Endre, dr. Király Ferencz, Sesztina Lajos, Sággy Gyula, Deutsch Lajos, Kovács Sándor, Balogh Mihály Csohány László (H. Nánás), Nagy Miklós (H. Dorog) Steinberger Gyula, akik összesen 8910. db. részvényt képviseltek.

Az igazgatóságnak a közgyűlés elébe terjesztett jelentéséből kiemeljük a következőket.

A pálya mult évi forgalma az első felében oly kedvezőtlenül alakult, hogy a második felének jelentékeny javulása sem volt képes jövő tenni az üzleti évet.

Az 1889 diki rendkívüli roszt termés éreztette hatását. Az összes üzleti bevételek 83463 frt 90 krra rugtak, melyekkel szemben 44420 frt 95 kr. üzleti kiadás áll, így a vasut tiszta jövedelme 39042 frt 95 kr. A társaság függő kérdéseinek száma a forgalmi eszközök kérdésére redukáltott, a tárgyalások erre nézve is folyamatosan vannak.

Az igazgatóság a bevételek növelésére is gondot fordított. Jelentékeny kedvezményeket adott nagyobb szállítmányok megnyerése és a versenynek kitett vidékek bevonása céljából, melyeknek egy része tényleg is bevált. Azonfelül egy a személy, mint a teheraru díjszabály tárgyában tanulmányoztatta a vasut

II.

Förster Ignácot a felügyelőségben Szendrey Ignác követte. Sokkal gazdagabb és okosabb ember volt, sőt, a nem teljesülés esetében lelkét gyötörő ambíciói lettek volna. Gyermekeit, a kiknek elseje korán elhunyt, szívének egész melegével szeretete. Julia leányát Petőfi Sándor, a másodikat Mariskát, Gyulai Pál nyerte meg nőül. E két kedves teremtes már évek óta szintén a sirban nyugszik, s a családó egyedül maradt szeretett második vejével, Gyulaival. A Petőfi és Gyula kiváló két neve helyet biztosított neki az irodalom történetében.

En rövid ideig élvezhettem irányomban idegenkedő magatartását, melyet valódi forrársra visszavezetni, más lapra tartozik. Ő nagyon komoly ember volt, én pedig nagyon tréfás. A fegyelem szigorubb alkalmazására mindig bántott, s mai napig bánt, s miután életnézetekben sohasem bírtuk a köztünk való összhangzást megteremtteni, de a szép asszonyok szeretetét kivéve, természetünk és és tulajdonságaink is messze eltértek egymástól, a következő év kezdetén Vállalásra áthelyeztet. Ismét svábok és sváb lányok közé jutottam.

Vállaljon Folkusházy tisztartó lett főnökümmé. A mint irodájában bemutatam magamat, azonnal feltűnt szememnek az aranyos rámba foglalt ősi cimere, melynek alján, a gyengébb szeműek által is könnyen olvasható következő sorok állottak:

„Nemes Folkusfalvi Folkusházy család cimere.”

Uj főnököm magas, jól megtermett kül, sővel, a hizásra hajlamos mutató test szervezettel bíró ember volt. Mikor hozzá kerültem-integye negyven éves lehetett, tüztől szikrázó szemei, kicsiny orra, szép szája, gazdag fűrtjei kellemes benyomást gyakoroltak az őt megismerőre; társalgásában azonban rögtön feltűnt, hogy örömebb szeret parancsolni, mint engedelmkedni.

Mindig csinál és tisztán öltözködött, egyik irnoka azonban, kinek atyja Pesten hírneves szabó volt, vele a divatos toillettel is megkedveltette.

(Vége köv.)

forgalmát s azon meggyőződésre jutott, hogy elsősorban a teheraru díjszabás az, a melynek jelentékeny könnyebbítéseket kellene tenni a forgalom fejlődése s a szolgálat vidék közgazdasági érdekeinek előmozdítása céljából. Ugyennek, mint a személy díjszabás jelentékeny leszállításának azonban a m. kir. államvasutak által szedett önkezelési költségek nagy mértékben utját állják. Ennek fogva az igazgatóság azon álláspontra helyezkedett, hogy a jelenleg, — illetőleg az eddig elért tiszta bevételek átlagának biztosítása mellett volna kívánatos a nyers bevételek egyenlő megosztása mellett a m. kir. államvasutakon érvényben levő személy- és teheraru díjszabásnak átvétele ezen vonalra is. Ezen alapon azonban ezideig megfelelő eredmény még nem értet el.

A vasut helyzetét megnehezítő súlyos szerződés megváltoztatását a felügyelő bizottság is sürgeti, a midőn jelentésében ezeket mondja:

„A debreczen-h. nánás-büdszentmihályi helyiérdekű vasut bevétele kitett az 1890-diki üzleti évben állami kezelés alatt 83,463 frt 90 krt; ezenfelül felszámított kezelési illetékben 24,927 frt 26 kr; egyútt 108,391 frt 16 kr; ebből a társulat javára jutott csupán 39,042 frt 95 kr; az államvasutak részesültek 69,348 frt 21 krt-ban, vagyis a bevételeknek majdnem 64 százalékában.

Ily rendkívüli magas kezelési költség mellett helyiérdekű vasutunk valóban nincs és a jövőben sem lehet képesítve a befektetett tőkének legerényebb kamatját élvezhetni ugyanazért felette kívánatos, hogy a közgyűlésből kifolyólag intéztessek kérelem a nagyméltóságú kereskedelmiügyi miniszter urhoz a kezelési költségek mérséklése, általában a bevételek méltányosabb megosztása végett.”

A vagyon mérleg tételei a következők: V a g y o n : vasutépítési 1,512,500, tartozók 20838,70, függő tételek 9024,25, átmeneti tételek 4509,10 összesen 1,546,872 frt 05 kr. T e h e r : részvénytőke törzsrészvény 747,000, elsőbbségi részvény 757,500 egyútt 1,504,500 fat, kisorsolt elsőbbségi alap 8000, felnem vett osztalékok 444,82, fel nem vett kisorsolt elsőbbségi részvény 3200 frt, egyenleg 30727,23 frt. egyútt 1,546,872 frt 05 kr.

A közgyűlés elfogadta a nyereség felosztása iránti javaslatot, mely szerint 2000 frt 20 elsőbbségi részvényörlesztésére fordítatik, 28406 frt 25 kr pedig a még forgalomban 7575 elsőbbségi részvényre esik osztalékul még pedig az 1888. évi osztalék teljes fedezésére fizetettik 3,50, az 1889. évi osztalék első részletül 25 kr, összesen 3 frt 75 kr. részvényként. A szelvények július 1-sejétől váltatnak be.

A mérleg elfogadtattott, a felmentvényt megadták.

Az igazgatóságból alapszabály szerint kilépő gr. Dessewify Aurél, Deutsch Lajos és Kohner Károly újból egyhangulag megválasztottak. A szintén kilépett Nagy Miklós helyére pedig H. Dorog közönsége fog kijelölni, ami végből a közönséget felszólítják.

Sesztina Lajos, Kovács Sándor és Steinberger Gyula felügyelők újból megválasztottak.

Ezután az alapszabályok 17 és 27 §-ai módosítottak, a melyek a közgyűlés összehívására, az igazgatósági ülések számáraól intézkednek.

A felügyelő bizottság indítványai, a melyek között legfontosabb az államvasutak igazgatóságával kötött szerződés módosításának kieszközölése Baross Gáboról, elfogadtattak és intézkedés végett kiadattak az igazgatóságnak.

A küldöttség ezen ügyben még június hóban kihallgatást kér a minisztertől és a társaság álláspontját, érveit egy emlékiratban fogja fogja előterjeszteni.

Tagjai Simonffy Imre, gr. Dessewify Aurél, György Endre és dr. Király Ferencz. Közgyűlést igazgatósági ülés előzte meg, melynek számos tárgyai közül kiemeljük a következőket: a h. nánási állomás gabolás színje kibővítettik; az államvasutak igazgatósága előtt egy nánási kereskedő kérelme folytán propositióba hozatik hogy nagyobb mennyiségű tüzifa szállításnál 2 frt leengedést adjon, mert a jelenlegi tarifa szerint egy vagon tüzifának vitele Debreczentől Nánásig csak nem annyiba kerül, mint Husztól Debreczenig. A dohányjövédéki igazgatóság a dorogi dohánybeviteli telepe egy vágány bevezetését kérelmezi fordító koronggal ellátva, 8200 frtba kerül. A társaság mielőtt további tárgyalásokba bocsátkoznék megkeresi az államvasutak igazgatóságát a vagonok ki s be tolatásáért kell-e valamit fizetni a társaságnak?

A tornaegylet versenye.

Debreczen Jun. 8.

A debreczeni tornaegylet tegnap torna versenyt rendezett. A pálya, a hol a főiskola legjobb izmu, legügyesebb és legerősebb ifjai küzdöttek a babérrért, a város kellő közepén, a kollégium nyári tornaterén volt berendezve. Tehát mindenki egyformán közel érhetett, közelebb mint a nagyerdő vendéglőt, mint a Margit fürdő vendéglőjét s épen oly közel mint a többi sörszarnokokat, borméréseket, meg a németül mulattató orfeumokat. — Mindenütt volt publikum bőven, szorongásig.

Letta volna, ha véletlenül csepürágó társaság bódéja áll Széchenyi-utca legvégén, ott is közönség; üzönött volna a sok ember a lovak versenyére is félmértföldnyire a várostól.

De a tornater padosrai nagy részben üresen maradtak s ha az apró diáksereg nem érdeklődik a testgyakorlatok iránt, néhány urnőn, egy pár katona tisztén, huszár önkéntesen és műkedvelő fiatal uron kívül, egyedül gyönyörködik a versenybírók, a valóban élvezetes látványosságban, amelyet ezek a derék fiuk nyújtottak.

A csekély belépti díjat sokszorosan megérdemelte volna az a nemes élvezet, amelyet az ember sport kínál a nézőnek! — De megérdemelte a cél is, melyre a csekély 20 krt szedték, az állandó tornacsarnok építési alapítókéje, hogy a közönség ha ezuttal elmaradt is a verseny mellől annak kiegészítője a tánc mulatság, százával, ezrével látogassa meg a tornaversenyt.

Sajnálattal, fájó érzettel jelezük, hogy nem egészen így történt, hogy maguk a szülők, rokonok az ismerősök sem voltak ott, az igaz, hogy csak fiak, testvérek, barátiak emelgettek mázsányi súlyokat, forgattak izom erősítő kardokat, végeztek bátor, férfias testgyakorlatokat, — nem pedig x, y. bárónak lovai futottak.

Kit érdekelne nálunk, milyen a nemzet legdrágább kincsének, az ifjúságnak szellemi és testi fejlődése, „a jövő nemzedék sorsa és milyensége, mely a nemzet minden osztályának legközvetlenebb öröke, legsajátabb gyömele, alkotásának folytatója vagy lerombolója?”

A verseny befolyásáról adjuk a következő tudósítást.

A Boránd mester által diszitett téren lassan gyülekezett a közönség. 5 órkor szűlött a Kis Pista muzsikája, felvonult 23 versenyre jelentkezett ifjú Jánosy Zoltán vezetése alatt, lo ogóval, kék-fehér csikokban zöld övvel. — A tribunon helyet foglalt a bíráló bizottság, melynek tagjai voltak: Nagy Ferencz elnök, Bekényi Péter alelnök, Domokos Kálmán, Gyűrűk Sándor, dr. Kézey Gyula, K. Tóth Sándor, dr. Orbán József, Roncsik Lajos, Lentz Géza 1 th. és Kazinczy Béla 7 o.

Az elnök indokolta, hogy ezen szokatlan helyen és időben azért tartják most a versenyt, mivel a sok mindentféle mulatság között a tornacsarnok alapjára gyűjtő egylet nem akarta pénztárát netaláni deficitnek kitenni. Reményli azonban, hogy jövőre a szokott helyen a nagyerdőn tartják meg a versenyt.

Erre kezdetét vette a verseny, melyben részt vettek Baltazár Dezső 1 th. Bereczky Lajos 8 o. Gellén János 3 tk, Halász Lajos 1 jh. Ilyés Alajos 2 jh, Jánosy Zoltán 4 th. Krampera Sándor 7 o. Keresztesi Károly 1 th. Körösi Bertalan 3 jh. Mészáros Zsigmond 3 jh. Nagy Kálmán 2 jh. Paulai Viktor 1 th. Rácz Károly 2 jh, Reisinger Alajos 7 o. Soltész Elemér 7 o. Szócs Sándor 2 jh, Tóth Mihály 4 th, Zöld István 7 o. Kovássy Kálmán 8 o. Balogh Mihály 8 o és Tótvölgyi Elemér. Az általános ügyességre kitűzött díjra Jánosy és Tóth Mihály pályázott a kik a verseny minden számában szereleltek.

Megleően szép szabatos és nyugodt gyakorlatokat mutattak be az izmos széles mellű fiuk a súlyemelésben a nyújtón, a korlátan, a gyűrű hűtán, a lovon és bakon, a magas és hosszugrásban és a rudugrásban. A taps és éljenzés bőven kijutott majd mind-egyikhez. Látva ezeket az erőgyakorlatokat ujra sajnálva gondolunk arra, hogy a debreczeni diákok nem tünthették ki magukat a pünkösztí országos tornaversenyen.

Közben Chappon Károly tanítványai a szabad és iskola kardvívásban jeleskedtek. Bereczky Lajos és Kovássy Kálmán, Tótvölgyi Elemér és Rácz Károly Balogh Mihály és Nagy Kálmán szabadon vívtak. Chappon és Kovássy bemutaták zajos éljenzés között a francia rappir vívást is.

Nyolcz óra után hirdették a következő eredményt:

A verseny eredménye:

1. Általános ügyességért egyleti nagy arany érem: Jánosy Zoltán 4 th. 2. Súlyemelés 1-ső díj ezüst érem Rácz Károly 2 jh. 62 kilót 5-ször. 2-ik díj bronz érem Bereczky Lajos 8 o. 77 kilót 2-szer. 3. Nyújtó 1-ső díj ezüst érem Jánosy Zoltán. 2-dik díj bronz érem Gellén János 3 tk. 4. Korlát 1-ső díj ezüst érem Mészáros Zsigmond 3 jh. 2-ik díj bronz érem Tóth Mihály 4 th. 5. Gyűrűhinta 1-ső díj ezüst érem Nagy Kálmán 2 jh. 2-ik díj bronz érem Rácz Károly 2 jh. 6. Lovon és bakon 1-ső díj ezüst érem Tóth Mihály 4 th. 2-ik díj bronz érem Gellén János 3 tk. 7. Magas ugrás 1-ső díj ezüst érem Krampera Sándor 7 o. 172 cm. 18 cm. ugródeszkáról. 2-ik díj bronz érem Reisinger Alajos 7 o. 160 cm. 18 cm. ugró deszkáról. 8. Távugrás 1-ső díj ezüst érem Körösi Bertalan 3 jh. 538 cm. 18 cm. ugró deszkáról. 2-ik díj bronz érem Krampera Sándor 7 o. 476 cm. 18 cm. ugró deszkáról. 9. Rudugrás 1-ső díj ezüst érem Bereczky Lajos 8 o. 307 cm. 18 cm. ugró deszkáról. 2-ik díj bronz érem Jánosy Zoltán 3 th. 276 cm. 18 cm. magas ugró deszkáról. 10. Vívás 1-ső díj arany érem Kovássy Kálmán 8 o. 2 ik díj ezüst érem Rácz Károly 2 jh. 3-ik díj bronz érem Nagy Kálmán 2 jh.

Napi hírek.

Tájékoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd jés kezelt hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak — Az igtató kiadó hivatal és az irattár a felekek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

Múzeum a kollégiumban nyitva van vasárnapon kén. d. e. 10-től 12-ig.

Nagy sétahangverseny vasárnap és ünnepnapokon d. u. 6 órakor a „Margit fürdő” nagyterében.

Június 10. Gazdász-juniális a „Dobos”-ban.

Június 11. Rendkívüli városi közgyűlés.

Június 21. Nőegyleti közgyűlés d. u. a város-házán.

Június 28. Iparoskór-juniális a „Margitfürdő”-ben.

Gróf Bethlen Mikó Róza.

Gróf Bethlen Mikó Róza

ma hajnalban meghalt. Nagy veszteség az, a melyet ennek az okos, jószívű, soha ki nem fárado lelkes főrangú asszonynak elhunytával szenvedett, minden jó és nemes ügy, melyekért szívesen fáradozott. Eray időre, talán nagyon hosszú időre üresen maradt Debreczen város társadalmi életében az ő helye, a melyet a ki úgy betöltötn mint ő, széleskörű, magas összeköttetéseken, nagy befolyásún kívül az ő ellenállhatatlan rábeszélő képességével, leleményességével, finom műveltségével, erélyes akaratával és azzal a dícsfényvel kell bírnia a mely a boldogultat a magyar nemzet szabadság harcának idejéből és a rákövetkező sötét korszak alatt vitt bátor, hazafias szereplés folytán besugározta. Nagy, történelmi nevet örökölt ő és a nagy névvel együtt az erdélyi főrangú nők igazi magyarságát, a kálmánista Bethlenek és Mikó Róza a gróf Mikó családnak utolsó sarja, Erdély Széchenyi Istvánjának unoka testvére volt.

1844-ben férjhez ment gróf Mikó Kelemenhez, a szabadság harc egyik legvittebb erzedeséhez, aki Bém mellé volt beosztva és Szében hőies bevetelésnél elesett. A fiatal özvegy abban talált legjobb vigasztalást, hogy a magyar kormány megbecsülhetetlen kém-szolgálatokat teljesített, sebesülteket ápolott és vizsgált. Azután sok kellemetlenség között, gyakran élete veszélyeztetésével segítette fenntartani az összeköttetést az emigránsok és az ide haza busuló nemzet között. Kossuth is élénk összeköttetésben állott. 1854-ben másodsorú férjhez ment gróf Bethlen Gáborhoz, kitől azonban később elvált. Debreczenbe ezeltől 26 évvel költözött, vele költöztek ide gróf Korniss Zsigmond és Gráf Józsefné br Győrffy Róza, a három buzgó kálmánista főrangú nő. Mikó Róza maga többször mondotta, hogy a debreczeni egyház két Révészre vonzotta őket ide, Bálint a ki gyönyörű imádságaival a szívet ragadja el és Imre, a ki predikációival az észet győzi meg. Sűrűen lehetett őket látni a nagytemplomban, közvetlenül az urasítela előtti padban. Azóta alig volt jelentősebb társadalmi mozgalom, amelyben gróf Bethlen Mikó Rózát az elsőik között ne találunk. — Különösen a jótékony célu egyletek létrehozásában, a jótékonycélu ünnepélyek rendezésében tünt ki fáradhatatlan buzgalomával. A mit ő magára vállalt, annak sikere biztosítva volt. A tagok és a közönség összetoborzásához senki úgy nem értett mint ő. A debreczeni jótékony nőegylet megalakulása az ő nevéhez fűződik. Ő kezdeményezte azt és ő gyűjtötte a nőegyletnek körülbelül 30 alapító tagot csupán a főrangú világból. Az ő buzgalma folytán léptek be oda alapítókul Gróf Baththany Lajosné, Damjanicsné, gr. Károlyi Györgyné, Tisza Kálmánné, hg. Odessalchy Gyuláné, gróf. Csáky Kálmánné, több gróf és báró. Az utóbbi időben egyik legszebb sikerű ünnepély volt, melyet ő vezetett a czeplédutozai templom orgonája alapjára rendezett népünnepély. A vörös kereszt egylet Debreczen városi választmánya megalakítása körül is sok érdeme van és ő volt kezdetül fogva annak társelnöke, a mint sokáig ő volt elnöke a jótékony nőegyletnek is. Sokat buzgolkodott az Emke érdekében is. Legutóljára Krausz Zsigmond ezredessel együtt ama fényes műkedvelői előadást hozta létre, melynek jövedelmét a hernalsi és soprni katonatiszti leánynevelő intézete javára fordítottak. Ez neki életébe került. Mert ekkor meghűtötte magát a színházban beteg lett és azóta nem kelt fel többé. Hiába való volt az orvosi tudomány. Ma hajnalban szenvedéseitől megváltotta a halál és Debreczen társadalmi életét megfosztotta egy lelkes, buzgó, asszonytól. — Halálán ágyán gyámleányai,

rek.
10.
órak a segéd jés ke-
u. 2-5 óráig tartanak
az irattár a feleknak
kon d. e. 9-11, d. u.
a ünnepnapokon d. e.
kollégiumban nyitva
u. 3-6 óráig.
mban a közönségnek
5-ig.
nyitva van vasárnapon
árnap és ünnepnapokon
nagyteremben.
a „Dobos“-ban.
a kollégiumban,
gyűlés d. u. a város-
a „Margitföld“-ben

a két Székely leány apolták, akiket ő oevelt fel és adott férjhez. — Földi maradványait szerdán Kolozsvára szállítják a gróf Mikó család sírboltjába.
S i m o n f f y Imre kir. tanácsos polgármester következő meghívást bocsátotta ki, miut a vörös kereszt egylet debreczeni választmányának elnöke:
M é l t ó s á g o s gróf Bethlen Mikó R ó z a ú r n ó, a magyar szent-korona országai vörös-kereszt-egylete Debreczen városi választmányának buzgó társelnöke f. hó 8-án hajnali fél három órakor jobb létre szenderült. Tetemei a kolozsvári temetőben levő családi sírboltba fognak szállítani. Ezt megelőzőleg itten az ev. ref. vallás szerinti temetési szertartás f. hó 10-dikén szerdán d. e. 10 órakor tartatik meg a czepléd utcazi 2597 számú Szombati-féle háznál.
A temetési szertartásra a Debreczen városi választmány tiszelt tagjait mély megilletődéssel meghívom.
Kelt Debreczenben 1891 jun. 8.
Simonffy Imre kir. tanács elnök.
A debreczeni választmány díszes koszorut helyez a boldogult szertartásra következő felirással. „A vörös-kereszt egylet Debreczen városi választmánya felelhetetlen elnökének“. A koszorú Zádor Lajos városház alatti üzlete kirakataban látható.
— Kinevezés. A j t y Sándor debreczeni kir. törvényeségi teletkönyvvezető betét szerkesztési albiróvá nevezetett ki.
— Személyi hír. S z a b o l c s k a Mihály jeles fiatal költő, szepunk munkatársa, ki mint főiskolai volt senior egy iskolai évet külföldön és pedig Genfben töltött, tegnap este már hazatért nyári szünidőre. Barátai és ismerősei ma már nagy számmal üdvözölték hosszas távolat után a kitűnő ifjú irodalmi erőt, kinek termékeivel lapunk olvasói ezentul ismét sürűben fognak találkozni hasábjainkon. Szabolcska szerdán szülei látogatására utazik el Ó-Kécskőre Pestmegyébe. Összel a téli felére Párisba megy az egyetemre, hol a theologiai fakultásnak lesz hallgatója.
— Kedves meglepetésben részesítették a Csokonai-kört a D ó c z y i n t é z e t fiatal leányöndékei, kik örvendtes jelét adták, mennyire be van oltva már fiatal lelkeikbe a városunk szellemi előhaladása iránti érdeklődés. A mult heti majálisról fölmaradt 10 forintot ugyanis a Csokonai körnek adományozták.
— A debreczeni róm. kath. gimnásiumban az 1890/91 iskolai év végén tartandó nyilvános vizsgálatok sor- s időrendje: jun. 20. délelőtt a magántanulók írásbeli, délután szóbeli vizsgálatai, jun. 22. Vallástan mind a négy osztályban, jun. 23. I. oszt. Latin, magyar nyelv, IV. oszt. Latin, magyar és német nyelv, jun. 24. II. oszt. Latin és magyar nyelv, III. oszt. Latin, magyar és német nyelv, jun. 25. I. oszt. Földrajz, számtan és geometria, IV. oszt. Történelem, természetrajz, mennyiségtan és geometria, jun. 26. II. oszt. Földrajz, számtan és geometria, III. oszt. Földrajz, történelem, számtan és geometria, junius 27. délelőtt a francia nyelvből, délután 5 órakor az ének és testgyakorlat kivételével mindig a délelőtti órákban tartatnak meg, junius 29. Ünnepeles „Te Deum“, a bizonyítványok kiosztása és a tanév bezárása. Kelt Debreczenben 1891 junius 8. Gymn. igazgatóság.
— Kossuth egészsége. A legutóbbi napokban több oldalról olyan hírek terjedtek el, mintha Kossuth Lajos egészségi állapota megrendült volna. E hírt egy eleven debreczeni ember Szabolcska Mihály élő szóval cáfolja meg, amennyiben ő Genfből hazautaztában meglátogatta nagy hazánkfát, kivel hosszabb ideig elbeszélgetett s őt a legírissbb jó egészségben találta, már a mennyire egy 90 éves agastyán lehet, de Kossuth, — mint maga kifejezte Szabolcska előtt — nem érez erejében olyan fogyatkozást, hogy komoly bajtól lehetne tartani. Debreczenről szólva azt mondta, hogy szeretne oda kiállni Budapestnek: megálj, adj Debreczennek is haladásból! Különben kifejezte, hogy szeretné Debreczen látni s teljes szívből óhajtja Debreczen boldogulását és haladását.
— A vörös kereszt egylet közgyűlése. — Budapest a vörös kereszt egylet közgyűlést szombaton tartottak meg rendkívül nagy érdeklődés mellett az új városháza közgyűlési termében. A vidéki fiók-egyletek nagy számmal voltak képviselve. A közgyűlés elnöke gróf Csekovich Endre volt, a ki a közgyűlésen megjelent Károly Lajos főherceget üdvözölte. A főherceg magyar beszéddel válaszolt. Jelen volt Klotild főhercegné asszony is. A főherceg látogatásokat is tett, a mennyiben elment gróf Szapáry Gyula miniszterelnök és gróf Csekovich Endre vörös kereszt egyleti elnök palotáiba. A közgyűlésen a debreczeni választmányt Váradi Szabó Jánosné, udvari tanácsos neje és Körösi Sándor városunk országgyűlési képviselője, a hajdumegyei választmányt pedig Boda Gyula képviselték.
— Bálrendező kisasszonyok köszönete. A ref. felső leányiskola majálisának rendezői Békessy Berta, Péter Margit, Tappler Etelka, és Bogya Ilona kisasszonyok lapunk utján mondanak köszönetet Antolovics gázgyári igazgató úrnak, aki a majálison elégetett gáz árát szíves volt elengedni.
— Újítások a színházban. A városi tanács elrendelte az elavult színpad megújítását s a munkálatok vezetésével Boczkó Sámuel r. főkapitányt bízta meg. Leszkay András s igazgató kérvényének többi része felől még nem határozott. A színházi bizottság javasolja a gázmotor és villamos gépek beszerzését, a ruhatár eladását azonban nem pártolja.
— Erettségi vizsgai kormányképviselők debreczeni főiskoláinkból. A vallás és közoktatásügyi miniszter a halasi, a kecskeméti és a zilahi főgymnasiumok f. hóban tartandó érettségi vizsgáira Gérosi Kálmán, Csiky Lajos és Dr. Bacsoni Lajos debreczeni főiskolai tanárokat nevezte ki.
— Medárd napja volt ma és egész nap teljes tüzével süttöt ránk a nyári nap. Estig nem volt eső s így nem igen lesz szoszas esőzés, a mint e napról a közmondás jövendőlni szokta.
— Presbiteri közgyűlés. Az ev. ref. egyház presbitériuma tegnap közgyűlést tartott, melyen többnyire kisebb jelentőségű ügyek tárgyaltak. Elénkebb vitát a szemétkérdés támasztott, az nevezetesen, hogy miután a városi tanács az ökrök fogatok beszüntetésével az egyház tulajdonát képező házakról a szemétkihordását városi költségen, megtagadta ki hordassa el a felgyűlt szeméket a parochiakról, tanári lakokról az egyház é vagy pedig azok akik az épületek hasznélvezői? A többség a kérdés utóbbi részére volt hajlanló igennel válaszolni. E ébb azonban be várja a presbitérium, mit válaszol a tanács az újabb megkeresésre. — Nagytemplombeli egyháznak S a l a n k i Ferenczet választották meg. — Lada Sándor és Szemere Lajos tanítók a helyezésé folytán megüresült árok utcazi tanítói állomásokra valamint az ispotályi övönői állomásra pályázatot hirdettek. Pályázati kérvények július 1-ig adandók be.
— Százforint a szegényeknek. Özv. Weisz Mózesné asszony férjének f. hó 4-én történt elhunyt alkalmából a debreczeni keresztény vallású szegények között azonnal leendő kiosztás végett egy száz forintot küldött Simonffy Imre polgármester ur azonali kiosztással B o c z k ó Sámuel r. főkapitányt bízta meg.
— Kugli verseny. A pénzügyi tisztviselők kuglizó egylete kellemes kert helyiségében tegnap délután nagy érdeklődés mellett kugli versenyt tartottak. Összesen 210 turnust váltottak meg 20 krjával, mindegyik turnus 3-3 dobással. — Az első díjat egy darab körmezői aranyat S z i e c s János, a másodikikat egy db. 10 frcos aranyt K a r l e u s a honvéd főhadnagy, a harmadikat egy darab díszes pénz tárczát Dr. M a g o s György, a negyediket csinos sefföldi kóst S z i v e s Elemér nyerte. A verseny 1/6 óráról esti 10 óráig tartott.
— Debreczeni jogi szaklapok. A T a k á c s Ferencz által szerkesztett „Jogi Hetilap“ junius 6-diki száma következő tartalommal jelent meg: Szakosztási ügyünk, dr. Kun Mihály ügyvéd. — Debreczen városi egylet, dr. Tüdös János ügyvéd. — A büntető bíróságok előtt kötött egyezés végrehajtásága. Kovács István nyiregyházi törvényeségi bíró. — Sajtóper (Tóth Gyula contra Kaszás József és társa). — Unger Gusztáv buosuja Szatmárról. Judikatura. Bitói ítéletek. Kimutatás a debreczeni kir. tábla első havi tevékenységéről. A debreczeni kir. itélőtáblának junius 9 és következő napjain tartandó nyilvános üléseire bejelentett ügyek és elintézésük. — A dr. Kardos Samu gyak. ügyvéd „Debreczeni kir. táblai Értesítő“-jének tartalomjegyzéke a következő: Jogállam Beksis Gusztávól. — Hatos könyvelés Bölönyi Lászlóól. — Tárca Mecsér Józsefől. — Jogesetek. I. Curia. II. Tábla. III. Pénzügyi bíróság. IV. Belügyminiszterium. — Értesítő. — Kimutatás a debreczeni kir. tábla ügyforgalmáról és tevékenységéről. — Ujdonságok.
— Az iparos iskolai ösztöndíj összeg gyarapításához a helybeli csizmadia társulat 5, a timár társulat is 5 forinttal járult annak kikötése mellett, hogy az adományozott összeg a társulat kötelékébe tartozó ip. tanulók közt osztassék ki a közvizsgálat alkalmával. Midőn e társulatoknak az ip. tan. bizottság és a jutalmazandók nevében szíves köszönetet mondok: a többi társulatokat tisztelettel kérem, hogy hasonló adományait és hó 12-ig méltóztatassanak hozzájuk eljuttatni. Dóczy Geleon ip. isk. igazgató.
— Előadás a méhészetről. Nagy Zsigmond V. kerületi vándor tanító junius 10 16-án a debreczeni tanító képezdeben előadást fog tartani a méhészetről.
— Képkiallítás. A képkiallítás Thán Mór festőművész képeiből tegnap igen sokan nézték meg s gyönyörködtek benne. Több kép már el is kelt s e körülmény is a mellett bizonyít, hogy Debreczenben van műpártoló közönség, csak tudni kell a módját, a hogy érdeklődését fel l hel költeni s hozzá lehet férni. Ez éérdeklődés felkeltése jó részben M o r e t t i mozgékony temperamentumának sikerült. A képkiallításra az eddigieken kívül ismét több kép érkezett Than Móról, azon-

kívül 30 kép több jeles mestertől, melyek ma már szintén láthatók. A képkiallítás tartamát tjabban meghosszabították, a mennyiben esü-üörtökig lesz látható Ujola; felhívjuk a becses képgyűjteményre a nagy közönség figyelmét.
— Köszönet nyilváníttás. A Dóczy éle nevelő intézet növendékei közelebb megtartott majálisuk költségei fedezésére begyűlt, feleslegből 10 tíz o. é. forintot az ujonnan épülő árvaház felszerelési költségeire voltak szívesek felajánlani s az elnökség utján hozzám beküldeni. A midőn ez összeg átvételét e helysen nyugtatványozni szerencsém van: egyezersmind az intézőknek szíves figyelmük s jószágukért szinte köszönetemet nyilvánítom Debreczen 1891 Jun. 8. György Elek növegyleti titkár.
— Gazdapárt az országgyűlésen. A „Magyar Föld“ című közgazdasági napilap felhívja a magyar gazda közönséget, hogy az új képviselő választások előtt egy magyar gazdapártot alakítson, a gazdaközönség életbevágó érdekeinek előmozdítására, ép úgy, mint a hogy hasonló tésnek épen most az amerikai mezőgazdák, Németországban pedig már létezik is egy hatalmas agrár-párt.
— Ritka eset a magyarországi protestans egyházban, hogy a gyülekezetek számára egyes, magán, gazdag emberek építtetének templomot. A lessi (Biharm.) ev. ref. egyház ilyen ritka áldozatkészségnek köszönheti templomot. Néhai Stipan István, aki nem is kálv-nista, hanem lutheránus vallású volt, ajánl-dékozta volt meg a kicsiny lessi ekklesiát egy új templommal. Fia István követte édes atyjának szép példáját; ő pedig tornyot építtetett a templom mellé, amelyre a mult héten húzták fel a gombot. E nemes ténny teljes elismeréssel említjük fel.
— Napfogyatkozás. A napfogyatkozás szombaton délután sok embert tett figyelmeesé. A fogyatkozás szépen volt látható, csupán néhány percz takarta el a már akkor növekedő napkorongot felhő, azonban a nem-szokásra elvonult a láthatár széléről és a lemenő nap ismét teljes erővel ragyogott. Mert a nap korongja megélt láthatárt érintette széle s nem-szokásra leszállt.
— Új vashid a Berettyón. Baross Gábor miniszter a Berettyó Ujtalu és Szent Márton közötti állami uton még a nyáron vashidat szándékozik építtetni.
— Nagy gőzmalom Szolnokon. „Hungaria malom“ nevet akarnak adni a Szolnokon tervezett részvény gőzmalomnak. A most kibocsátott prospektus szerint ez a malom 800,000 ft alaptőkével létesülne, vagyis 4000 darab 200 frcos részvényt, melyből egyelőre 75 százalék realizáltak, míg a fennmaradt 25 százalék az üzlet kiterjesztése esetén lesz csak befizetendő. A vállalat létesítői a „Magyar Általános hitelbank“-kal kötöttek egyezséget a finanszírozásra és alapítói sorában ott látjuk Ujtalussy Sándor szolnokmegyei főispán, gr. Szapáry György, Holicsy Vilmos, Keppich Emil, Lederer Sándor, Lippich Gusztáv, Markbreit Sándor, Losonczy Mihály, Kovács Lajos és Pólya Béla neveit. A kibocsátott prospektus szerint részvények a f. évi junius 20-ig jegyezhetők.
— Lapunk mai számából kimaradtak az iparos kör és Zion egylet közgyűléséről s a megyei közíg. bizottság üléséről szóló jelentésének.
— Ma a Vilmos Lajosnál működő daltársulat által a Budapestten körülbelül 400-szor előadott „kalabrisz parité“ adatik.
— X. Mezei János társulatánál Selma Berta énekesnő ragadja bálmultra gyönyörű hangjával a közönséget. Szép megjelenése, finom, a frivolitástól ment egyes játéka méltán érdemelte ki a közönség elismerő tapsait. Általában nagy és jó erőkből összeállított társulata érdemes a megtekintésre.

Kereskedők majálisa.
A debreczeni kereskedők majálisa szombaton este volt a nagyerdőn a „Vigadó“ nagytermében. A majális a hosszú nyári mulatságok között elsőrendű helyet foglal el siker tekintetében is, mert a majálison megjelent közönség számára és intelligenciára nézve Debreczen legelőkelőbb köréből való volt.
Debreczen társadalmának tekintélyes kontingensét teszi a kereskedők osztálya, kik az előkelő társadalmi életben jelentékeny szerepet vannak hivatva játszani állásuknál és összeköttetéseiknél fogva. Ez okozza, hogy a debreczeni kereskedők mulatságai a legelső köze szoktak mindenkor tartozni.
A szombati majálison is ott volt Debreczen tánczólo fiatalágának eleje s vigadott kora hajnalig a legvidámabb jó kedvvel. A tánczólo párok között ott voltak Debreczen szép leányai. A kitűnő mulatság hangulata a legutolsó perczig nem esapant s a legutolsó eltávozóik is friss jó kedvvel hagyták oda a termet a hosszú éj fátadalmi után.
A vendéglői kiszolgálásban Papp Gyuri bácsi, a nagyerdői „Vigadó“ vendéglőjének népszerű és kedvelt bérője minden kívánalomnak megfelelőleg teljesítette a vendégek igényét s a jó és izletes ételek és italok tekintetében Gyuri bácsinak mindenre kiterjedt a figyelmé.
A négyesekre 64 pár állott fel; s a csárdásokat ifjú tüzzel rakta a fiatalág. — A mulatságon megjelent családok között Debreczen város több tekintélyes családját lehetett látni s a legnevesebb kereskedők csaknem

mind ott voltak. A megjelent hölgyek névsora a következő:
A s s z o n y o k : özv. Árvay Ferenczné, Bosznay Károlyné, Bészler Károlyné, Beke Lászlóné, Bauer Nándorné, Bodó Sámuelné, Czabán Danielné, Donogán Istvánné, Debre-czeni Lajosné, Eberhard Hugóné (Bécs), Erdélyi Istvánné, Eismann Józsefné, Fischer Jánosné, Farkas Béláné, György Elekné, Györfy Aladárné, Gréff Sándorné, Ganovszky Lajosné, Huszár Károlyné, Horváth Tamásné, Irsay Miklósné, Kaszanyiczky Eudréné, Kardos Lászlóné, Konrad Sámuelné, Kiss Bálintné, Kóvics Ferenczné, Kovács Józsefné, Kuczik Istvánné, Dr. Legányi Gyuláné, Lichtenstein Józsefné, Mácsay Sándorné, Molnár Imréné, özv. Molnár Sámuelné, özv. Molnár Ferenczné, Némethy Lajosné, Nagy Andrásné, Náday Rezoné, Rösztli Eudné, özv. Rhénes Istvánné, Rössler Richardné, Rosenberg Vilmosné, Róth Jánosné, özv. Renó Ferenczné, Riesz Lipótné, Szabó Kálmánné, Szabó Miklósné, Sámly Béláné, Szabó Zsigmondné, Sámly Lászlóné, özv. Somossy Istvánné, Schaitl Józsefné, Szarukán Sándorné, Sárközy Ge-deonné, Szőke Jánosné (Ermihályfalva), Szép Lajosné, Simon Károlyné, Sepesik Polyné (Tiszolcz), Schön Simonné, Tüdös Jánosné, dr. Tüdös Kálmánné, Tóth Béláné, özv. Tóth Gyuláné, Vecsey Zoltánné, Varjas Istvánné, Weinhold Eudné, Vecsey Lajosné (P.-Ladány).
L e a n y o k : Arvay Ilonka, Bosznay Etelka, Bauer Amália, Bodó Juliska, Czabán Ilona, Eismann Szeréna, Erdélyi Mariska, Fischer Ilona, Farkas Gizella, Gréff Margit, Hegyessy nővérek, Horváth Erzsike, Huszár Amália, Konrad Mariska, Kuczik Mariska, Kádár Mariska, Kuczik Gizella, Kacsó Gizella, Kis Mariska, Lamprecht nővérek, Molnár nővérek, Molnár Erzsike, Mácsay Ida, Nagy Irma, Némethy Irén, Pásztor Sarolta (T.-Füred), Renó Róza, Rhénes Ilona, Róth Irén, Schaitl Anna és Gizella, Schön Szeréna, Székely Jolán, Scherrer Laura, Szőke Ilona és Gizella, Szép Vilma, Simon Erzsike, Szőke Jolán, Tüdös Erzsike, Tóth Irén, Tóth Karolina, Aarjas Erzsike, Vecsey Gizella (P.-Ladány).
Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos
Vértesi Arnold.
Főmunkatárs Karezag Vilmos.
Egy számfelüti kiváló
jó karban lévő nyolcz löerejű
Cseplő garnitúrát
teszek eladóvá és esetleg cseplőmunkát is vállalok.
A gép itten helyben megtekinthető.
Herger Henrik.
Leszállított áruk.
Atyámtól által vett
üveg porcellán
és
konyha berendezési
üzletemben tulhalmozott raktár miatt az összes
asztali tea, kávé, mocca készleteket
függő lámpákat, fa és bádög tálcákat,
virág vázákat, diszkorsókat.
A mai naptól
leszállított gyári árokon
szolgálom.
Tisztelettel
ifj. Pájer József.
A nyári táncmulatságokra
Szabó Lajos fiai
özégnél
nagy választékban kaphatók
Francia Bafiszok,
Zephirek és atlas Satin.
gyapju Voile-ok,
Cretonok
olcsó, szabott árakban

FERENCZ JÓZSEF

Keserűvíz: Egyedül elismert kellemes ízű természetes-hashajtó szer 10 aranyéremmel kitüntetve. Kéretik csak FERENCZ JOZSEF viz, nem pedig Budai vagy egyéb elnevezést használni. Kapható mindenütt. Az Igazgatóság, Budapest, Váci-utca 18.

Pályázati hirdetmény.

A „debreczeni ipar és kereskedelmi bank“-nál

a pénztárnoki állomásra

melylyel 1400 forint évi fizetés jár, 1891. Szeptember 1-re pályázat nyitattik. Jelentkezések a Bank Igazgatóságához Debreczenben 1891. Junius 25-ig bezárolag beadandók, még pedig szabályszerű bizonyítványokkal a pályázónak eddigi alkalmaztatásáról a kettős könyvvitelben, számvitelben, és számtanban való jártasságáról.

A megválasztandó pénztárnok hivatalba lépte előtt 2500 forint szolgálati cautiót tartozik letenni.

Kelt Debreczenben 1891. Junius 2.

Az Igazgatóság.

Köszén kátrányt
legjobb minőségben
zsinoly és deszkatetők
behuzására,
mely által azok tartósága kétszeres hosszabb, továbbá csulópok, melyek a földbe ásatnak, kerítések és gazdasági eszközök befestésére, hordókban 450 egész 200 kiló súlytartalommal; továbbá saját gyártmányu KOAKSUT (pirszén) kovácsok és lakatosok részére, ajánlja jutányos ár mellett
a légszuszogó igazgatósága
Debreczenben.

Hét szobából álló URI LAKÁS

mellékhelyiségekkel

kiadó.

Értekezhetni Sz.-Anna u. 2266 sz. a.

a tulajdonossal.

Ugyanott egy 2 szobás udvari lakás is mellékhelyiségekkel kapható

Kardos Lászlónál

czegléd-utca.

Kapható a legújabb francia batistok, zefirek,

angol és szerb-

vásznak.

Tulhalmozott áruaktáram miatt
elhatároztam magamat, hogy áruimat, u. m. **Vásznakat, zefireket, kávésterítékeket, fekete és színes selyem kendőket, nap és esernyőket,** különösen **férfi kalapokat, nyakkendőket, férfi női és gyermek cipőket, házi cipőket és papucsokat, bőrdöngőket, fehérneműket, férfi és női ingeket, háló pongyolkákat, kész színes lengyelkéket és kötényeket, finom nyári trikókat, női és gyermek harisnyákat, diszárak, tajtékpiák, zsebkések, zsebtárcsák, nagy pénzes erszények és nagyon sok itt fel nem sorolható **férfi és női czikkeket olcsó árak mellett** bocsátom a n. é. közönség rendelkezésére. Az árakat oly anyyra leszállítottam, hogy **teljesen gyári árakat számítok** és így helyben csakis nálam vásárolható legolcsóbban.
Szíves tömeges pártfogást kér mély tisztelettel
Schönberger Vilmos
Debreczen, a városháza alatt.**

Sarg Glycerin-fog-creme

A fogak szépsége Rövid használat után mint fogtisztító szer nélkülözhetetlen.

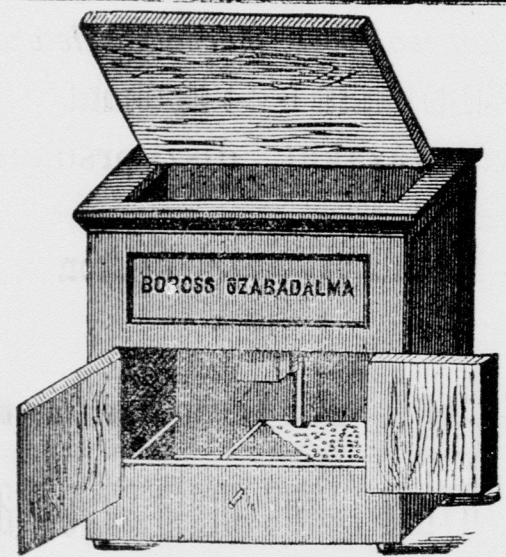
KALODONT egészségügyi hatóság által megvizsgálva

Utban igen czélszerű. Zamatosan frissítő.
Még a legkényesebb fogzománcnak is ártalmatlan.
U. i. Német, Franciaországban stb legjobb sikerrel bevezetve és az udvarnál, a legmagasabb körökben, ugyisintén a legegyszerűbb polgári házaknál használatban

Kapható a gyógyszerárakban, illatszerek kereskedésekben stb. 1 drb. 35 kr.

DEBRECZENBEN:
Rickl József Zelmos, Szentkirályi Tivadar Kun József és Varga Lajos uraknál.

Eladó ház.
Nagyuj-utca közepén a „Bika“ vendéglő sorján az 1608. számú ház kedvező fizetési feltételek mellett eladó.
Értekezhetni az ott bentlakó tulajdonossal.

Szabadalmazott

étel és palackhűtő jég szekrényeket a legjobbnak bizonyult egészségi szódavíz készülékeket minden nagyságban.
Berndorfi chinaezüst és Alpaca evőeszközöket 20 évi jótállás mellett.
Ajánl
Kaszanyitzky Endre
DEBRECZENBEN, főpiac 1900.
Árjegyzékkel kívánatra bérmentve szolgálók.

Kerti lóozák, kerti butorok, jég szekrények, tizedes mérlegek, kaszák
írásbeli jótállás mellett.
Valódi Fuchs-féle (rokás jegyű) szerszámok minden iparághoz, **mezőgazdasági eszközök, vas- és kátrány tető lemezek** legolcsóbb beszerzési forrása.
Képes árlap kívánatra bérmentve küldetik,
Tóth Gyula
előbb
Tóth Lajos és Társa
vaskereskedése DEBRECZEN, főpiac városház sarkán.